Ο ΔΙΑΛΟΓΟΣ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ

ΤΗΣ ΕΡΙΕΤΤΑΣ ΜΠΕΖΑΝΣΟΝ

ΠΡΟΣΩΠΑ : (*Δεσποινὶς Ἑρμινία, 58 ἐτῶν.*
(*Ἕνας γέρων ἀβέβᾶς.*

(Στὸ σπίτι τῆς Ἑρμινίας. Σ' ἕνα μικρο σαλόνι, ποὺ τὸ καλύτερο στόλισμά του εἶνε ἕνα ἀρκετὰ μεγάλο χρυσὸ κουτί, ἐπάνω σ' ἕνα μαῦρο τραπεζάκι).

Ο ΑΒΒΑΣ. — Τί εὐτυχὴς ποὺ εἶσθε, δεσποινὶς Ἑρμινία !... Ἀγαπήσατε τόσο πολύ !... Θυσιάσατε ὅλη σας τὴ ζωὴ στὸ βωμὸ ἑνὸς μοναδικοῦ ἔρωτος...

ΕΡΜΙΝΙΑ. — Εἶνε χρόνια τώρα ποὺ τ' ἀκούω αὐτὰ τὰ λόγια... Ἐγὼ ποὺ ἀγάπησα ὅσο κανεὶς στὸν κόσμο... Ἐγώ, τὸ σύμβολον τοῦ πιστοῦ καὶ αἰωνίου ἔρωτος...

Ο ΑΒΒΑΣ. — Μά, μήπως δὲν εἶνε ἀλήθεια ; Ὅλοι μιλοῦν μὲ τόσο θαυμασμὸ καὶ μὲ τόση ἐκτίμησι γιὰ σᾶς...

ΕΡΜΙΝΙΑ. — Ναί ! Εἶμαι ἕνα πρόσωπο σχεδὸν θρυλλικό !... Ὁ φωτοστέφανος ἑνὸς μεγάλου καὶ μοναδικοῦ ἔρωτος μὲ κάνει νὰ ξεχωρίζω ἀπὸ τὶς ἄλλες γεροντοκόρες... Δὲν παντρεύτηκα, ὄχι γιατὶ δὲν μὲ ἤθελαν, ἀλλὰ γιατὶ ἐγὼ δὲν θέλησα. Καὶ δὲν θέλησα, γιατὶ εἶχα ὁρκιστῆ νὰ μείνω πιστὴ στὸν μεγάλο, στὸν μοναδικό μου ἔρωτα !... Ἀλήθεια, δὲν μοῦ λέτε, σᾶς παρακαλῶ, τί ξέρετε ἐσεῖς γιὰ τὸν μεγάλο μου αὐτὸν ἔρωτα ;

Ο ΑΒΒΑΣ. — Μὰ ὅ,τι ξέρει ὅλος ὁ κόσμος..

ΕΡΜΙΝΙΑ. — Ὅ,τι δηλαδὴ νομίζει ὁ κόσμος ὅλος... Λοιπόν, λένε ὅτι ἤμουν πολὺ ὡραία στὰ νειάτα μου... Δὲν εἶνε ἔτσι ;

Ο ΑΒΒΑΣ. — Ναί ! Καὶ ἕως τώρα ἔχετε φυλάξει ἀκόμη ἴχνη τῆς ὠμορφιᾶς σας, ὥστε, ὅταν σᾶς βλέπη κανείς, διερωτᾶται : «Μὰ γιατί, λοιπόν, ἀφοῦ ἦτο τόσο ὡραία, ἔμεινε ἄγαμος;».

ΕΡΜΙΝΙΑ. — Μιλᾶτε σὰν κοσμικός, καλέ μου κύριε ἀββᾶ !

Ο ΑΒΒΑΣ. — Ἐπαναλαμβάνω τὴ γνώμη τῶν ἄλλων... Ἄλλωστε ἔχω ἰδῆ μιὰ εἰκόνα σας ποὺ σᾶς παριστᾶ σὲ ἡλικία δέκα ὀχτὼ - εἴκοσι ἐτῶν καὶ πιστοποιεῖ ἄριστα ὅτι πράγματι εἴσαστε ἐξαιρετικὰ ὠμορφη...

ΕΡΜΙΝΙΑ. — Ὥστε πιστεύουν ὅλοι ὅτι ἔμεινα ἄγαμος ἐξ αἰτίας μιᾶς τραγικῆς ἐρωτικῆς περιπετείας ;

Ο ΑΒΒΑΣ. — Ναί, δεσποινὶς Ἑρμινία. Λένε πὼς ἐγνωρίσατε σὲ μιὰ φιλανθρωπικὴ ἑορτὴ ἕνα νεαρὸ ἀξιωματικὸ τοῦ ἀποικιακοῦ στρατοῦ...

ΕΡΜΙΝΙΑ. — Κι' ἐκείνη τὴν ἡμέρα ἤμουν ντυμένη ἔτσι ὅπως εἶμαι στὴν εἰκόνα... Φοροῦσα μὼβ φόρεμα καὶ εἶχα ἕνα κλωνάρι πασχαλιᾶς στὰ ξανθά μου μαλλιά... Πουλοῦσα λουλούδια ὑπὲρ τῶν ἀπόρων μητέρων... Κι' ἀνάμεσα σ' ἕνα σωρὸ λουλουδιῶν ἤμουν ἐγὼ τ' ὡραιότερο ἄνθος, δὲν εἶν' ἔτσι ;

ΑΒΒΑΣ. — Ναί, ἔτσι λένε ὅλοι...

ΕΡΜΙΝΙΑ. — Ἔτσι δηλαδὴ τὰ ἔχω διηγηθῆ ἐγὼ ἡ ἴδια σ' ὅλους. Πουλοῦσα λοιπὸν λουλούδια... Ὅταν... ὅταν ἔξαφνα ἦρθε ἐκεῖνος... Τὰ βλέμματά μας ἀνταμώθηκαν... Ἡ καρδιές μας χτύπησαν... Ἔτσι ὅπως συμβαίνει καὶ στὰ ἐρωτικὰ μυθιστορήματα.... Νοιώσαμε ἀμέσως ὅτι εἴμαστε πλασμένοι ὁ ἕνας γιὰ τὸν ἄλλο. Ὅτι ἤμουν ἐκείνη ποὺ περίμενε, ὅτι ἦταν ἐκεῖνος ποὺ ὀνειροπολοῦσα... Τί ὡραῖα !...

Ο ΑΒΒΑΣ. — Ἀλλὰ καὶ τί τραγικὰ κατόπιν ! Διάφορα ἀνίκητα ἐμπόδια... λόγοι οἰκογενειακοί... ζητήματα οἰκονομικά... καθήκοντα, ὑποχρεώσεις κτλ. κτλ. σᾶς ὑπεχρέωσαν ν' ἀναβάλετε τὸ γάμο σας...

ΕΡΜΙΝΙΑ. — Κι' ὅλα αὐτὰ τὰ ἐμπόδια, ἀντὶ νὰ φοβίσουν τὴν ἀγάπη μας καὶ νὰ τὴ νικήσουν, τὴν ἔκαμαν ἀκόμη πιὸ δυνατή...

Ο ΑΒΒΑΣ. — Καὶ χωριστήκατε μὲ ὅρκους αἰωνίας πίστεως...

ΕΡΜΙΝΙΑ. — Ναί, «Ἐκεῖνος» ἔπρεπε νὰ ἐπιστρέψη στὶς ἀποικίες. Ἐκεῖ ἔλπιζε νὰ δράση, νὰ δοξασθῆ, νὰ προβιβασθῆ... Καὶ τότε πειὰ θὰ ἦταν δυνατὸν νὰ παντρευτοῦμε... Ἀλλά, τί τρομερό !... Δὲν ξαναΐδωθήκαμε ποτὲ πειά... Γιατί...

Ο ΑΒΒΑΣ. — Γιατὶ ἐκεῖνος, ἔπειτα ἀπὸ ἕνα χρόνο, σκοτώθηκε στὴ Μαδαγασκάρη...

ΕΡΜΙΝΙΑ. — Κι' ἐγώ, ἐπὶ τριάντα χρόνια τώρα, εἶμαι ἡ «ἀνύμφευτη» χήρα, τὴν ἀποία ὅλοι ἔχουν γιὰ παράδειγμα...

Ο ΑΒΒΑΣ. — Αὐτὰ ἀκούω νὰ λένε γιὰ σᾶς καὶ πολλὲς φορὲς στὸ κήρυγμα, μετὰ τὴ λειτουργία, σᾶς ἀναφέρω ὡς παράδειγμα θυσίας, πίστεως, ὑπομονῆς. Εἶνε λίγες ἡ γυναῖκες ποὺ ἔχοιν μιὰ τόσο δυνατὴ ψυχὴ σὰν ἐσᾶς... Καὶ σήμερα ἦρθα νὰ σᾶς παρακαλέσω νὰ συμβουλέψετε μιὰ μικρὴ ἐρωτευμένη, ποὺ δὲν ἔχει τὴ δική σας μεγαλοψυχία καὶ ὑπομονή... Ἐγώ, δυστυχῶς, μὲ ὅλα ὅσα τῆς λέω, δὲν μπορῶ νὰ τὴν πείσω... Ἀλλ' ἐσεῖς, ποὺ ἀγαπήσατε τόσο πολύ, ἐσεῖς ποὺ πονέσατε τόσο βαθειὰ καὶ τόσο καρτερικά...

ΕΡΜΙΝΙΑ. — Ἐγὼ ποὺ ἀγάπησα τόσο πολύ... Δὲν εἶνε ἡ πρώτη φορὰ ποὺ ἔρχονται νὰ μὲ συμβουλευθοῦν γιὰ τέτοια ζητήματα... ***(Σωπαίνει λίγο, καὶ ξαναρχίζει).*** Εἶναι τώρα εἴκοσι χρόνια ποὺ μένω ἐδῶ, σ' αὐτὴ τὴν πόλι. Ἀπὸ τὸν καιρὸ ποὺ κληρονόμησα αὐτὸ τὸ σπιτάκι ἀπὸ μιὰ θεία μου... Καὶ σ' ὅλο αὐτο τὸ διάστημα ἦρθαν πολλὲς ἐρωτευμένες καρδιὲς νὰ ζητήσουν συμβουλὲς καὶ παρηγοριὰ ἀπὸ μένα. Ἀπὸ μένα ποὺ ἀγάπησα τόσο πολύ !... Δὲν ξέρω κι' ἐγὼ πῶς δημιουργήθηκε σιγὰ - σιγὰ αὐτὸς ὁ θρῦλος γιὰ μένα... Πῶς ἔγινα σιγὰ - σιγὰ τὸ σύμβολο μιᾶς πιστῆς καὶ μοναδικῆς ἀγάπης ! Στὴν ἀρχὴ ἔλεγα πὼς ἀγάπησα κι' ἐγὼ στὴ ζωή μου, ὅπως ὅλοι. Μὰ ὁ κόσμος μεγαλοποιοῦσε τὸ αἴσθημά μου. Κι' ἐγὼ τότε ἄρχισα νὰ διηγοῦμαι διάφορες λεπτομέρειες... Κι' ὁλοένα ἐπλούτιζα τὴν περιπέτειά μου μὲ ὡραῖα ἐπεισόδια... Βλέπετε αὐτὸ τὸ κουτὶ ἐδῶ, ἐπάνω στὸ τραπεζάκι ; Θὰ ἔχετε ἀκούσει βέβαια νὰ μιλοῦν γι' αὐτό...

Ο ΑΒΒΑΣ. — Ἔχετε κλεισμένα μέσα σ' αὐτὸ τὰ ἐνθύμια τῆς ἀγάπης σας...

ΕΡΜΙΝΙΑ. — Μέσα σ' αὐτὸ τὸ χρυσὸ κουτί, ἐπὶ τριάντα χρόνια τώρα, μένουν, ὅπως πιστεύει ὁ κόσμος τοὐλάχιστον, κρυμμένα σὰν θησαυρός, ἡ φωτογραφίες του, μισοσβυσμένες ἀπὸ τὰ φιλιὰ καὶ τὰ δάκρυα, τὰ γράμματά του, τὰ μισοσβυσμένα ἐπίσης, καὶ τὸ τελευταῖο του γράμμα, μὲ τὸ τρεμουλιαστὸ γράψιμο... Ἕνας ξανθὸς βόστρυχος ἀπὸ τὰ μαλλιά του, ἕνα ξεφὸ λουλοῦδι, ἕνα γάντι καὶ μιὰ κορδέλλα ἀπὸ τὰ μαλλιά μου, ποὺ τὰ εἶχε πάντα σὰν φυλαχτὸ ἐπάνω του καὶ μοῦ τὰ ἔστειλε ἕνας φίλος του ποὺ ἦταν κοντά του ὅταν πέθανε «Ἐκεῖνος»... Δὲν εἶνε ἔτσι ; Δὲν νομίζουν ἔτσι ὅλοι ;...

Ο ΑΒΒΑΣ. — Ἀκριβῶς !

ΕΡΜΙΝΙΑ. — Κανεὶς ποτὲ δὲν ἐτόλμησε νὰ ζητήση νὰ ἰδῆ τὸ περιεχόμενο αὐτοῦ τοῦ κουτιοῦ. Μὰ ὅλοι ὅσοι ἔρχονται νὰ μὲ ἰδοῦν, τὸ κυττάζουν μὲ θαυμασμό. Ἔρχονται σὲ μένα, σὰν νὰ εἶμαι ἐγὼ ἡ ἁγία προστάτις τῶν ἐρωτευμένων !... Πόσες ἐξομολογήσεις ἔχω ἀκούσει !... Ἔρχονται κάποτε καὶ κορίτσια ἐρωτευμένα, ποὺ μὲ παρακαλοῦν νὰ μεσολαβήσω στοὺς γονεῖς των γιὰ νὰ τοὺς δώσουν τὸν ἐκλεκτὸ τῆς καρδιᾶς των. Καὶ κατορθώνω νὰ τοὺς πείθω ὅλους ἐν ὀνόματι τῆς ἀγάπης !... Ἀλλὰ ἔρχονται καὶ παντρεμμένες, ποὺ μοῦ ζητοῦν συμβουλὲς ὅταν δὲν περνοῦν καὶ τόσο καλὰ μὲ τοὺς συζύγους των. — «Δεσποινὶς Ἑρμινία, μοῦ λένε, ὁδηγῆστέ μας, φωτίστε μας, ἐσεῖς ποὺ θὰ εἴσαστε μιὰ τελεία σύζυγος».

Ο ΑΒΒΑΣ. — Μὰ κι' ἐγώ, γιατὶ τὰ ξέρω ἀκριβῶς ὅλα αὐτά, γι' αὐτὸ ἦρθα νὰ σᾶς παρακαλέσω νὰ συμβουλέψετε καὶ νὰ παρηγορήσετε μιὰ νεαρὴ ἐνορίτισσά μου...

ΕΡΜΙΝΙΑ. — Ἄχ ! εἶνε τώρα κάμποσος καιρὸς ὅπου δὲν μπορῶ νὰ ὑποφέρω αὐτὴ τὴν κατάστασι... Τόσοι ἔπαινοι, τόσα ὡραῖα λόγια, τόσος θαυμασμὸς γιὰ μένα, μοῦ ἔγιναν ἔξαφνα ἀνυπόφορα...

Ο ΑΒΒΑΣ. — Γιατί ; Ἀφοῦ τἀξίζετε ; Εἴσθε πολὺ μετριόφρων...

ΕΡΜΙΝΙΑ. — Δὲν τἀξίζω! Ἀκοῦτε ; Δὲν τἀξίζω καθόλου ! Ὅλη ἡ εὐχαρίστησις ποὺ αἰσθανόμουν πρίν, γιὰ ὅλα αὐτά, τώρα ἔχει μεταβληθῆ σὲ μιὰ τυραννικὴ τύψι...

Ο ΑΒΒΑΣ. — Δὲν σᾶς ἐννοῶ...

ΕΡΜΙΝΙΑ. — Πρέπει ἐπὶ τέλους νὰ μιλήσω, γιατὶ πνίγομαι... Ἔχω κλέψει, ναί, κλέψει, τὴν ἐκτίμησι ὅλου τοῦ κόσμου. Ἔχω κλέψει τὴν ἐμπιστοσύνη ὅλων ὅσων ἔρχονται νὰ μοῦ ζητήσουν τῆ συμβουλή μου, ὡσὰν νὰ εἶνε ἱερὸς χρησμός... Ὡσὰν νὰ ἤμουν ἐγὼ μιὰ ἐμπνευσμένη Πυθία τοῦ Ἔρωτος... Καὶ τὴ δική σας ἐκτίμησι... Τὴν ἔχω κλέψει κι' αὐτή ! Ὦ, ἀφῆστε με νὰ σᾶς ἐξομολογηθῶ τὴν ἁμαρτία μου !...

Ο ΑΒΒΑΣ. — Δεσποινίς, θὰ ἔπρεπε ἴσως νὰ ἔλθετε στὴν ἐκ-

ΞΕΝΟΙ ΠΟΙΗΤΑΙ

ΤΟ ΕΛΛΗΝΟΠΟΥΛΟ

(Τοῦ ΒΙΚΤΟΡΟΣ ΟΥΓΚΩ)

Τοῦρκοι διαβῆκαν. Χαλασμός, θάνατος πέρα ὥς πέρα.
Ἡ Χίο, τ' ὁλόμορφο νησί, μαύρη ἀπομένει ξέρα,
μὲ τὰ κρασιά, μὲ τὰ δεντρὰ
τ' ἀρχοντονῆσι ποὺ βοινὰ καὶ σπίτια καὶ λαγκάδια
καὶ στὸ χωρὸ τὶς λυγερὲς καμμιὰ φορὰ τὰ βράδυα
καθρέφτιζε μέσ' στὰ νερά.

Ἐρμιὰ παντοῦ. Μὰ κύτταξε κι' ἀπάνω κεῖ στὸ βράχο,
στοῦ κάστρου τὰ χαλάσματα κάποιο παιδὶ μονάχο
κάθεται, σκύβει θλιβερὰ
τὸ κεφαλάκι, στήριγμα καὶ σκέπη τοῦ ἀπομένει
μόνο μιὰν ἄσπρη ἀγράμπελη σὰν κεῖνο ξεχασμένη
μέσ' στὴν ἀφάνταστη φθορά.

— Φτωχὸ παιδὶ ποὺ κάθεσαι ξυπόλητο στὶς ράχες,
γιὰ νὰ μὴν κλαῖς λυπητερὰ τ' ἤθελες τάχα νάχες
γιὰ νὰ τὰ ἰδῶ τὰ θαλασσιὰ
ματάκια σου ν' ἀστράψουνε, νὰ ξαστερώσουν πάλι
καὶ νὰ σηκώσης χαρωπὰ σὰν πρῶτα τὸ κεφάλι
μὲ τὰ μαλλάκια τὰ χρυσᾶ;

Τί θέλεις, ἄτυχο παιδί, τί θέλεις νὰ σοῦ δώσω
γιὰ νὰ τὰ πλέξης ξέγνοιαστα, γιὰ νὰ τὰ καμαρώσω
ριχτὰ στοὺς ὤμους σου πλατειὰ
μαλλάκια ποὺ τοῦ ψαλλιδιοῦ δὲν τ' ἄγγιξεν ἡ κόψη
καὶ σκόρπια στὴ δροσάτη σου τριγύρω γέρνουν ὄψη
καὶ σὰν τὴν κλαίουσα τὴν ἰτιά;

Σὰν τί μπορεῦσε νὰ σοῦ διώξη τάχα τὸ μαράζι;
Μήπως τὸ κρῖνο ἀπὸ τὸ Ἰράν, ποὺ τοῦ ματιοῦ σου μοιάζει;
Μὴν ὁ καρπὸς ἀπ' τὸ δεντρὶ
ποὺ μέσ' στὴ μουσουλμανικὴ παράδεισο φυτρόνει,
κι' ἕν' ἄλογο, κι' ἂν πηλαλάη χρύνια ἑκατό, δὲ σώνει
μέσ' ἀπ' τὸν ἴσκιο του νὰ βγῆ;

Μὴ τὸ πουλὶ ποὺ κελαϊδάει στὸ δάσος νύχτα μέρα
καὶ μὲ τὴ γλύκα του περνάει καὶ ντέφι καὶ φλογέρα;
Τί θὲς κι' ἀπ' ὅλα τ' ἀγαθὰ
τοῦτα; Πές! Τ' ἄνθος, τὸν καρπό; θὲς τὸ πουλί:
— «Διαβάτη,
μοῦ κράζει τὸ Ἑλληνόπουλο μὲ τὸ γαλάζιο μάτι,
βόλια, μπαρουῦτι θέλω, νά!...».

Μετάφρ. ΚΩΣΤΗ ΠΑΛΑΜΑ

ΑΠΟ ΤΑ «ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΑ ΝΕΑ» ΤΟΥ ΠΑΡΙΣΙΟΥ

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΝ

— Πῶς ἔχασε τὸ Νέμπελ

Ὁ περίφημο, Γερμανὸς μυθιστοριογράφος Θωμᾶς Μάνν, στὸν ὁποῖον ἀπενεμήθη ἐφέτος τὸ Νόμπελ, θὰ ἔπαιρνε ἀσφαλῶς τὸ βραβεῖο αὐτὸ ἀπὸ τὸ 1927, ἂν ἦταν κοινωνικώτερος καὶ λίγο εὐγενέστερος πρὸς τοὺς ἀγνώστους ἐπισκέπτας του.

Λίγον καιρὸ πρὸ τῆς ἀπονομῆς τοῦ βραβείου, κατὰ τὸ Σεπτέμβριο τοῦ 1927, ὁ Πρόεδρος τῆς Σουηδικῆς Ἀκαδημίας, ἡ ὁποία, ὡς γνωστόν, ἀπονέμει τὸ Νόμπελ, εἶχε πάει στὸ σπίτι τοῦ Μάνν γιὰ νὰ δῆ τὸν μυθιστοριογράφο καὶ νὰ συζητήση μαζύ του γιὰ τὴν ὑποψηφιότητά του.

Ὁ Θωμᾶς Μάνν ὅμως, ὁ ὁποῖος δὲν ἤξερε τὴν ἰδιότητα τοῦ ἐπισκέπτου του καὶ ὁ ὁποῖος δὲν ἀγαπάει καθόλου τὰ ἄγνωστά του πρόσωπα, τοῦ δήλωσε ξερὰ ὅτι δὲν θὰ μποροῦσε νὰ τὸν δεχθῆ τὴν ἡμέρα ἐκείνη, καί, ἐπειδὴ ἦταν ἡ ὥρα τοῦ καθημερινοῦ του περιπάτου, ἔσπευσε νὰ τὸν ἐγκαταλείψη.

Ὁ Πρόεδρος τῆς Σουηδικῆς Ἀκαδημίας, ἐξοργισμένος μὲ τὴν ἀγενῆ αὐτὴ συμπεριφορά του, ἔφυγε ἔξω φρενῶν ἀπὸ τὸ σπίτι τοῦ Μάνν, καὶ ὅταν ἐγύρισε στὴ Στοχζόλμη, ἀπέκρουσε μὲ ὅλες του τὶς δυνάμεις τὴν ὑποψηφιότητα τοῦ Γερμανοῦ μυθιστοριογράφου...

Ἔτσι ὁ Θωμᾶς Μάνν ἔχασε τὸ βραβεῖο Νόμπελ τὸ 1927.

Εὐτυχῶς ποὺ τὸ ἐπῆρε στὸ 1929.

* * *

— Τί ἐπερίμενε...

Ὁ Γάλλος μυθιστοριογράφος Ρολάνδος Ντορζελές, ὁ συγγραφεὺς τοῦ περιφήμου πολεμικοῦ μυθιστορήματος «Οἱ Ξυλένιοι Σταυροί», ὁ ὁποῖος πρὸ διμήνου ἐξελέγη μέλος τῆς Ἀκαδημίας Γκονκούρ, κατὰ τὴ διάρκεια τοῦ μεγάλου πολέμου ὑπηρετοῦσε ὡς ἐθελοντὴς στὸ στρατὸ τῆς πατρίδος του. Καὶ στὸν πόλεμο ὅμως διατηροῦσε ὅλο τὸ χιοῦμορ ποὺ εἶχε ὡς πολίτης καὶ δὲν μποροῦσε νὰ συμμορφωθῆ μὲ τοὺς αὐστηροὺς κανόνες τῆς πειθαρχίας.

Μιὰ μέρα ποὺ φύλαγε σκοπὸς μπρὸς σὲ κάποιο καταυλισμό, ἕνας ἀξιωματικὸς τὸν ἐπλησίασε καὶ τὸν ἐρώτησε ἀπότομα τί ἔκανε ἐκεῖ.

— Τότε ὁ Ντορζελές, χωρὶς νὰ τὰ χάση καθόλου, τοῦ ἀπάντησε:

— Περιμένω τὴν... ἀνακωχή, λοχαγέ μου...

* * *

— Τὸ ἐργόχειρο τοῦ Λενορμὰν

Ὁ περίφημος Γάλλος δραματικὸς συγγραφεὺς Λενορμάν, τοῦ ὁποίου τὸ ἀριστουργηματικὸ ἔργο «Οἱ Ἀποτυχημένοι» παίζεται τὶς ἡμέρες αὐτὲς στὴν «Ἐλευθέρα Σκηνή», εἶνε τρομερὰ νευρικός. Οὔτε τὰ ντούς, οὔτε ἡ φυσικὲς ἀσκήσεις κατορθώνουν νὰ τοῦ κάνουνε κανένα καλό. Ὡστόσο βρῆκε στὸ τέλος μόνος του τὸν τρόπο γιὰ νὰ συγκρατῆ τὰ νεῦρα του... Καὶ ποιὸς εἶνε, ἂν μαντεύετε, ὁ τρόπος αὐτός;

Ἁπλούστατα, τὸ... πλέξιμο!

Παίρνει τὶς βελόνες στὰ χέρια του, ἕνα κουβάρι μαλλὶ καὶ ἡ δουλειὰ ἀρχίζει...

Ἔτσι ὁ διάσημος συγγραφεύς, ὄχι μονάχα τὰ νεῦρα του καταστέλλει, ἀλλ' ἀποκτᾶ καὶ τὴν ἀταραξία τοῦ Ὀλυμπίου Διός...

* * *

— Τὸ κόσκινο καὶ ἡ τρύπες του

Ὁ Λουδοβίκος Βεγιό, ὁ περίφημος Γάλλος λιβελλογράφος, εἶχε προσδεθῆ στὴ νεότητά του ἀπὸ βλογιά, ἡ ὁποία τοῦ εἶχε καταστρέψει τὸ πρόσωπο.

Μιὰ μέρα ἕνας ἀπὸ τοὺς ἐχθρούς του, γιὰ νὰ τὸν ἐξευτελίση, τοῦ εἶπε:

— Τὸ πρόσωπό σας εἶνε σὰν κόσκινο...

— Πολὺ καλά!... τοῦ ἀπάντησε ὁ Βεγιό. Ἐκεῖνο ὅμως ποὺ σᾶς ἀνησυχεῖ σᾶς, εἶνε ὅτι τὸ πνεῦμα μου περνάει ἀπὸ τὶς τρύπες του!...

* * *

— Ὁ Μπαλζὰκ καὶ ἡ Ἀκαδημία

Εἶνε γνωστὲς ἡ προσπάθειες ποὺ κατέβαλε ὁ περίφημος Γάλλος μυθιστοριογράφος Ὀνορὲ ντὲ Μπαλζὰκ γιὰ νὰ μπῆ στὴ Γαλλικὴ Ἀκαδημία, ὅπως εἶνε ἐπίσης γνωστὲς καὶ ἡ ἐπανειλημμένες ἀποτυχίες τῆς ὑποψηφιότητός του. Ὁ μόνος ἀπὸ τοὺς Ἀκαδημαϊκούς, ὁ ὁποῖος τὸν ὑπεστήριζε ἦταν ὁ γνωστὸς μυθιστοριογράφος Κάρολος Νοντιέ.

Ὅταν ὁ Νοντιὲ βρισκόταν στὰ τελευταῖα του, μιὰ μέρα ποὺ ὁ Μπαλζὰκ εἶχε πάει νὰ τὸν ἐπισκεφθῆ, τοῦ εἶπε:

— Αὐτὴ τὴ φορά, πεθαίνοντας, δὲν θὰ σοῦ δώσω μόνο τὴν ψῆφο μου γιὰ νὰ μπῆς στὴν Ἀκαδημία... Θὰ κάνω κάτι καλύτερο... Θὰ σοῦ παραχωρήσω τὴν ἴδια τὴ θέσι μου...

Καί, πράγματι, ὁ καλὸς Νοντιὲ πέθανε ὕστερ' ἀπὸ λίγες ἡμέρες μετὰ τὴ συνάντησί του αὐτὴ μὲ τὸν Μπαλζάκ, τὸν ὁποῖο τόσο ἐθαύμαζε καὶ τόσο ἀγαποῦσε...

Μὰ εἶχε γελαστῆ στὶς προβλέψεις του... Γιατὶ δὲν τὸν ἀντικατέστησε ὁ Μπαλζὰκ στὴν Ἀκαδημία, ἀλλὰ ὁ Προσπὲρ Μεριμέ!...

Προσπὲρ Μεριμὲ

κλησία, γιὰ νὰ ἐξομολογηθῆτε ἐκεῖ . . .

ΕΡΜΙΝΙΑ. — Ἀ! δὲν εἶνε μιὰ συνηθισμένη ἐξομολόγησις ἡ δική μου... Καὶ θὰ τὴν ἔλεγα μπροστὰ σὲ ὅλο τὸν κόσμο ἂν εἶχα τὸ θάρρος... *(Πηγαίνει καὶ παίρνει τὸ χρυσὸ κουτὶ ἀπὸ τὸ τραπεζάκι, τὸ ἀνοίγει καὶ τὸ δείχνει στὸν ἀδδᾶ).* Κυττάξτε, λοιπόν! Κυττάξτε! Τὸ κουτὶ εἶνε ἄδειο! Τὸ χρυσὸ κουτὶ τῶν ἀναμνήσεων! Ἔ, λοιπόν, ἔτσι καὶ ἡ ζωή μου εἶνε ἄδεια! Δὲν ἀγάπησα ποτέ! Δὲν θυσιάστηκα γιὰ καμμιὰν ἀγάπη! Σὰν ὅλα τὰ κορίτσια, εἶχα κι' ἐγὼ κάποια ὄνειρα, κάποιες συμπάθειες περαστικές, χωρὶς ἐπαύριον... Κάποιος, ποὺ γι' αὐτὸν δὲν αἰσθανόμουν καμμιὰ συμπάθεια, μὲ ζήτησε σὲ γάμο... Αὐτὸ ἦταν ὅλο... Κι' ἀπ' αὐτὰ τὰ ἀσήμαντα ἐπεισόδια ἐδημιούργησα τὸν «ἔρωτά» μου! Ἔναν ἔρωτα ἐντελῶς φανταστικό, γιὰ ν' ἀποφύγω τὸν περιφρονητικὸ οἶκτο ποὺ ἐμπνέει μιὰ γυναῖκα ἄγαμη στὴν ἡλικία μου... Γιὰ νὰ γεμίσω τὴν ἄδεια μου ζωή... Γιὰ νὰ ντύσω τὸ γυμνό μου παρελθόν... Καί, σιγὰ - σιγά, ἄρχισα νὰ πιστεύω κι' ἐγὼ ὅτι τὸ ὡραῖο μου παραμῦθι ἦταν πραγματικότης. Συχνὰ ἐπάθαινα παραισθήσεις... Νόμιζα ὅτι, ἂν ἀνοίξω αὐτὸ ἐδῶ τὸ χρυσὸ κουτί, θὰ ἰδῶ τὰ πολύτιμα ἐνθύμια τῆς ἀγάπης μου! Καὶ ὅταν τὸ ἄνοιγα καὶ δὲν ἔβλεπα τίποτε, πόσο γελοῦσα μὲ τὸν ἴδιο τὸν ἑαυτό μου! Πόσο ἤμουν ψεύτρα!... Ἀλλὰ δὲν εἶχα τὸ θάρρος νὰ ὁμολογήσω τὴν ψευτιά μου, νὰ δείξω στὸν κόσμο τὴ γυμνότητα τῆς ζωῆς μου. Κι' ἐξακολουθοῦσα νὰ ψεύδωμαι... Μὰ τώρα, ὅσο γηράζω περισσότερο, ὅσο πλησιάζω πρὸς τὸ θάνατο, δὲν μπορῶ, δὲν μπορῶ πειὰ νὰ ὑποφέρω αὐτὸ τὸ ψέμα!... Θέλω νὰ μάθετε τὴν ἀλήθεια... Θέλω ὅλοι νὰ τὴν μάθουν... Αὐτὸ θὰ μὲ ταπεινώση, ἀλλὰ καὶ θὰ μὲ ἀνακουφίση καὶ θὰ μ' ἐξαγνίση συγχρόνως... Ἄ, δὲν μπορῶ, δὲν μπορῶ πειὰ ν' ἀκούω νὰ μοῦ λένε: — «Ἐσεῖς ποὺ ἀγαπήσατε τόσο!... Ἐσεῖς, τὸ πρότυπον τῆς ἀρετῆς!... Ἐσεῖς, τὸ σύμβολον τοῦ αἰωνίου ἔρωτος!»... Ναί, δὲν ἀγάτησα ποτέ!... Δὲν ἔχω κανένα παρελθόν, ἀφοῦ δὲν ἐγνώρισα τὸν ἔρωτα... Δὲν ἔζησα ποτέ, ἀφοῦ δὲν ἀγάπησα... Δέν εἶμαι ἀξία καμμιᾶς ἐκτιμήσεως, ἀφοῦ τόλμησα νὰ ψεύδοιμαι ἐν ὀνόματι τῆς ἀγάπης!...

(Κλαίει μὲ λυγμούς, κρύβοντας τὸ πρόσωπό της στὰ χέρια της).

ΕΡΙΕΤΤΑ ΜΠΕΖΑΝΣΟΝ

Ὀνορὲ ντὲ Μπαλζὰκ